

Kitabu cha Danieli - Nambari Mia na Sabini

Ngome ya Nafsi: Kuelewa Kutawazwa kwa Kiungu na Mabadiliko katika Mukhadha wa Kinabii

Jeff Pippenger

2024-03-31

Ufunguo wa kuitambua Urusi kuwa ndiyo nguvu iliyoanzisha vita vya Ukraini mwaka 2014 ni “ngome,” ambayo ni kichwa, au mji mkuu wa ufalme. Hekalu la kibinadamu linajumuisha kichwa na mwili. Kichwa ni tabia ya juu, na mwili ni tabia ya chini. “Nyakati saba” zilizoisha mwaka 1844, zilipaswa basi kuunganishwa na Yerusalemu, ambao ulikuwa kichwa cha Yuda. Ndani ya hekalu la Yerusalemu ndipo palipokuwa kiti cha enzi cha mfalme, ambaye ni kichwa cha Yerusalemu, ambao ulikuwa kichwa cha Yuda. Muungano wa Uungu na ubinadamu, unaowakilisha kutiwa muhuri kwa wale laki moja na arobaini na nne elfu, unawakilishwa kama kupokea “nia ya Kristo.” Nia ndiyo tabia ya juu, na kwa hiyo ndiyo “kichwa.”

Wale wanaowakilishwa na Danieli wanapooona maono ya kike ya kisababishi yanayowasababisha wabadilike kuwa mfano wa Kristo, wamepokea nia ya Kristo, ambaye ni Adamu wa pili, na ni wa kiroho. Wakati huo, nia yao halisi ya mwili, waliyoirithi kutoka kwa Adamu wa kwanza baada ya kuanguka kwake na kugeuza utaratibu wa uumbaji wake, inasulubiwa. Nia ya mwili inayoipiga vita sheria ya Mungu, ambayo waliipokea bila hiari yao wakati wa kuzaliwa kwao, inabadilishwa na nia ya Kristo, wanayoipokea kwa hiari yao wenyewe, ambayo inatii kikamilifu sheria ya Mungu. Nia yao mpya, na nia ya Kristo, basi huwa nia moja, na zote mbili huketi pamoja juu ya kiti cha enzi katika mahali pa mbinguni. Kuna mahali ndani ya hekalu ambako kiti cha enzi cha Mungu kipo, na wanadamu, ambao waliumbwa kwa mfano wa Mungu, wana mahali maalum ndani ya hekalu, palilokusudiwa kwa uwepo wa Mungu.

Mahali hapo si katika asili yao ya chini, inayowakilishwa na ufalme wa kaskazini. Kipo katika mahali panapowakilishwa na ufalme wa kusini, ambako Mungu alichagua kuweka Jina Lake, ambalo ndilo tabia Yake. Mahali hapo ni Yerusalemu; na kama mji mkuu wa Yuda, Yerusalemu ni kichwa, na kichwa cha mji mkuu ni mfalme. Na Yerusalemu ilichaguliwa kuwa mji mkuu, lakini vivyo hivyo ilichaguliwa kuwa mahali ambapo Mungu angeweke Hekalu Lake. Kisha katika Hekalu Lake akaweka Kiti Chake cha enzi. Ufalme wa kusini unawakilisha asili ya juu ya mwanadamu, lakini pia una ukumbi maalum wa enzi wa mfalme. Dada White anaita mahali hapo “citadel” ya roho. Kwa ufafanuzi, “citadel” ni ngome.

Moyo wote ni lazima utolewe kwa Mungu; la sivyo, ukweli wa Mungu hautakuwa na athari ya kutakasa katika maisha na tabia. Lakini ni ukweli wa kusikitisha kwamba wengi wanaokiri jina la Kristo hawajawahi kumpa mioyo yao kwa unyofu wa moyo. Hawajawahi kuonja majuto ya toba ya kujisalimisha kikamilifu kwa madai ya Ukristo, na matokeo yake ni kwamba nguvu ya kubadilisha ya ukweli haipo katika maisha yao; mvuto wa kina unaopoleza wa upendo wa Kristo hauonekani katika maisha na tabia. Lakini ni kazi ya ajabu kiasi gani ya kulisha kundi la Mungu ingeweza kufanyika lau wachungaji wasaidizi wangesulubishwa pamoja na Kristo, na

wakaishi kwa ajili ya Mungu ili kushirikiana na Mchungaji Mkuu wa kundi! Kristo anawaita watu wafanye kazi kama alivyofanya yeye. Kuna haja ya ushuhuda wa kina zaidi, wa nguvu zaidi, wenye kulazimisha zaidi kuhusu nguvu ya ukweli kama inavyoonekana katika utauwa wa kivitendo wa wale wanaokiri kuuamini. Upendo wa Mwokozi moyoni utaongoza mabadiliko dhahiri katika namna ambayo watenda kazi wanavyohudumu kwa ajili ya roho za wale wanaoangamia. Ukweli unapoimiliki ngome ya roho, Kristo ametawazwa moyoni, na binadamu anaweza kisha kusema, 'Nimesulubishwa pamoja na Kristo; lakini ni hai; si mimi tena, bali Kristo yu hai ndani yangu; na uhai ninaoishi sasa katika mwili ninaishi kwa imani ya Mwana wa Mungu, aliyenipenda, akajitoa nafsi yake kwa ajili yangu.' Review and Herald, Oktoba 9, 1894.

“Ngome ya nafsi” ni mahali ambapo “Kristo ametawazwa.” Kutawazwa kwa Kristo kunatimizwa wakati mwili unasilubishwa, na mwili kwa ufafanuzi wa Paulo ni asili ya chini, nayo ndiyo ufalme wa kaskazini. Hii ndiyo sababu unabii wa ufalme wa kaskazini ulifika tu hadi 1798. Asili ya chini haiwezi kuunganishwa na Uungu; ni lazima ibadilishwe kwa kufumba na kufumbua jicho katika kuja kwa pili. Ufalme wa kusini, uliokuwa na “kichwa” kilichokuwa Yerusalemu, na “kichwa” kilichokuwa patakatifu, ulifika hadi 1844, kwa maana uliwakilisha asili ya juu ambayo ingeweza kuchagua kuusulubisha mwili na kwa imani kuingia katika ngome ya Patakatifu pa Patakatifu, na kuketi juu ya kiti cha enzi pamoja na Kristo. Mahali ambapo muungano huo, na kutawazwa huko, hutukia ni katika ngome ya hekalu la kibinadamu. Aya ya kumi ya sura ya kumi na moja hufafanua kichwa kuwa ngome, lakini ukweli huo huimarishwa tu kwa ushuhuda wa Isaya, ambao unadai kwamba ukweli kuhusu ngome (ngome kuu), ufahamike katika matumizi yake ya nje na ya ndani.

Neno la Mungu liwe chakula chetu cha kiroho. 'Mimi ndimi mkate wa uzima,' Kristo alisema; 'yeye ajaye kwangu hataona njaa kamwe; na yeye aniaminiye hataona kiu kamwe.' Dunia inaangamia kwa kukosa ukweli safi usiopotoshwa. Kristo ndiye ukweli. Maneno yake ni kweli, nayo yana maana ya ndani kuliko ionekanayo juu juu, na thamani iliyo zaidi ya mwonekano wao wa unyenyekevu. Akili zilizohuishwa na Roho Mtakatifu zitatambua thamani ya maneno haya. Wakati macho yetu yanapopakwa marhamu takatifu ya macho, tutaweza kubaini vito vya thamani vya ukweli, hata kama vimezikwa chini ya uso.

Ukweli ni nyeti, uliosafishwa, umetukuka. Unapounda tabia, nafsi hukua chini ya mvuto wake wa kimungu. Kila siku ukweli unapaswa kupokewa moyoni. Hivyo tunayala maneno ya Kristo, anayosema kuwa ni roho na uzima. Kukubali ukweli kutamfanya kila anayepokea awe mtoto wa Mungu, mrithi wa mbinguni. Ukweli unaothaminiwa moyoni si maandishi baridi na yaliyokufa, bali ni nguvu iliyo hai.

Ukweli ni mtakatifu, wa kimungu. Ni wenye nguvu na wenye uwezo zaidi kuliko chochote kingine katika kuunda tabia kwa mfano wa Kristo. Ndani yake umu utimilifu wa furaha. Inapothaminiwa moyoni, upendo wa Kristo hupendelewa kuliko upendo wa mwanadamu yeyote. Huu ndio Ukristo. Huu ndio upendo wa Mungu ndani ya nafsi. Hivyo, ukweli safi, usiopotoshwa, unatawala ngome ya utu. Maneno yanatimia: 'Nitawapa pia moyo mpya, nami nitaweka ndani yenu roho mpya.' Kuna ukuu wa tabia katika maisha ya yule anayeishi na kufanya kazi chini ya mvuto unaohuishwa wa ukweli." Review and Herald, Februari 14, 1899.

Maono hayo ya historia ya kinabii katika sura ya kumi na moja ya Danieli huanza ambapo aya ya pili, na rais wa sita na aliye tajiri zaidi, wanalingana na kichwa, ambacho ni Urusi katika aya ya kumi na moja hadi kumi na tano. Katika historia hiyo rais wa sita atakuwa wa nane aliye wa wale saba, naye atatawala wakati kanisa na serikali katika Marekani zitakapoungana, na kukamilisha uasherati wao usio mtakatifu katika aya ya kumi na sita, kwenye sheria ya Jumapili inayokuja upesi.

Ishara itakayoinuliwa wakati huo itakatishwa tamaa na kufa kwa kipindi cha siku tatu na nusu, ambacho katika Danieli sura ya kumi ni siku ishirini na moja. Mwishoni mwa siku ishirini na moja za maombolezo kwa ajili ya Danieli, ambazo ndizo mwisho wa siku tatu na nusu za kifo mtaani kwa wale mashahidi wawili, ambao ni wale wa katika bonde la Ezekieli, ambao ni mifupa mikavu iliyokufa—kuna ujumbe wa kinabii unaorudisha wafu katika uhai. Mchakato huo katika Danieli sura ya kumi unawakilishwa na hatua tatu.

Na katika siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa kando ya mto mkubwa, nao ni Hidekeli; ndipo nikainua macho yangu nikaangalia, na tazama, mtu mmoja amevaa kitani, viuno vyake vimefungwa kwa dhahabu safi ya Ufazi; mwili wake nao ulikuwa kama zabarajadi, na uso wake kama umeme, na macho yake kama taa za moto, na mikono yake na miguu yake kama rangi ya shaba iliyosuguliwa, na sauti ya maneno yake kama sauti ya mkutano. Nami, Danieli, peke yangu nikaona maono hayo; kwa maana wale watu waliokuwa pamoja nami hawakuyaona maono hayo; bali tetemeko kuu liliwaangukia, hata wakakimbia ili kujificha. Basi nikabaki peke yangu, nikaona maono hayo makubwa, wala hakukusalia nguvu ndani yangu; kwa maana uzuri wangu ulibadilika ndani yangu ukawa uharibifu, wala sikusalia na nguvu. Hata hivyo nikasikia sauti ya maneno yake; na niliposikia sauti ya maneno yake, ndipo nikazimia kifudufudi, uso wangu ukiuelekea nchi. Na tazama, mkono ukanigusa, ukaniweka magotini na juu ya vitanga vya mikono yangu. Akasema nami, Ee Danieli, mtu mpendwa sana, fahamu maneno ninayokuambia, na usimame wima; maana kwako nimetumwa sasa. Na alipokuwa amenena neno hili nami, nikasimama nikitetemeka. Kisha akaniambia, Usiogope, Danieli; maana tangu siku ya kwanza uliotoa moyo wako ufahamu, na kujinyenyekeza mbele za Mungu wako, maneno yako yalisikiwa, nami nimekuja kwa ajili ya maneno yako. Lakini mkuu wa ufalme wa Uajemi alinipinga siku ishirini na moja; ila, tazama, Mikaeli, mmoja wa wakuu wa kwanza, akaja kunisaidia; nami nikabaki huko pamoja na wafalme wa Uajemi. Sasa nimekuja kukufahamisha yatakayowapata watu wako siku za mwisho; maana maono haya bado ni ya siku nyingi. Danieli 10:4-14.

Danieli yuko mwishoni mwa siku ishirini na moja za maombolezo wakati anapoona maono ya Kristo na anaposikia maneno ya Kristo. Maono ya Neno la Mungu linaloonekana na linalonenwa husababisha mgawanyiko wa makundi mawili, na Danieli alikuwa amekufa barabarani, kwa maana alikuwa "katika usingizi mzito."

Baada ya kusema hayo, akawaambia, Rafiki yetu Lazaro amelala; lakini mimi naenda ili nimwamsha kutoka usingizini. Basi wanafunzi wake wakasema, Bwana, ikiwa amelala, atapona. Lakini Yesu alikuwa amesema juu ya kifo chake; nao walidhani kwamba alikuwa amesema juu ya kupumzika usingizini. Ndipo Yesu akawaambia waziwazi, Lazaro amekufa. Yohana 11:11-14.

Kisha Danieli aliguzwa na Gabrieli kwa mara ya kwanza, ambaye alimjulisha kuhusu mapambano ya kisiasa yaliyokuwa yakiendelea wakati Danieli akiwa amekufa (amelala), na kwamba sasa alikuwa anakwenda kutoa tafsiri ya maono ambayo punde tu yalikuwa yamemgeuza Danieli kuwa katika mfano wa Kristo. Kisha ataguswa kwa mara ya pili, na Kristo mwenyewe.

Alipokuwa amenena nami maneno kama hayo, nikainamisha uso wangu chini, nikawa bubu. Na tazama, mmoja mfano wa wana wa wanadamu akayagusa midomo yangu; ndipo nikafumbua kinywa changu, nikanena, nikamwambia yeye aliyesimama mbele yangu, bwana wangu, kwa hayo maono huzuni zimenipata, wala sikubaki na nguvu yoyote. Kwa maana mtumishi wa bwana wangu huyu awezaje kusema na bwana wangu huyu? Maana mimi, mara moja sikubaki na nguvu ndani yangu, wala pumzi haikusalia ndani yangu. Danieli 10:15-17.

Hii inalingana na unabii wa kwanza wa Ezekieli katika sura ya thelathini na saba, kwa maana katika maneno mawili ya unabii ambayo Ezekieli anaambiwa ayatangaze kwa mifupa ya wafu bondeni, lile la kwanza huunda miili, lakini wakati huo hawana pumzi, wala hawana nguvu za jeshi kuu. Ni katika unabii wa pili wa Ezekieli ndipo miili inapokea pumzi kutoka kwa mipepo minne na kusimama kama jeshi kuu, na katika mguso wa pili aliopewa Danieli, "hakuna nguvu iliyosalia ndani yangu, wala hakuna pumzi iliyobaki ndani yangu." Kisha Danieli anaguswa tena, mara ya tatu kwa jumla, na mara ya pili na Gabrieli.

Kisha akaja tena akanigusa mtu mmoja mwenye mfano wa mwanadamu, akanitia nguvu, akasema, Ee mtu uliyependwa sana, usiogope; amani iwe kwako; uwe hodari, naam, uwe hodari. Aliposema nami, nikatiwa nguvu, nikasema, Bwana wangu na aseme; kwa kuwa umenitia nguvu. Danieli 10:18, 19.

Mguso wa tatu wa Danieli ni unabii wa pili wa Ezekieli, ambao huleta miili kusimama kwa miguu yao kama jeshi lenye nguvu. Unabii wake umeelekezwa kwa watu wanaotambua kwamba wamekufa, kwa kuwa walikuwa wakiomboleza, kama alivyokuwa Danieli.

Kisha akaniambia, Tabiri juu ya upepo, tabiri, mwanadamu, na uambie upepo, Hivi asema Bwana Mungu; Njoo kutoka katika pepo nne, ee pumzi, uvuvie juu ya hawa waliouawa, ili wapate kuishi. Basi nikatabiri kama alivyoni amuru, na hiyo pumzi ikaingia ndani yao, nao wakaishi, wakasimama juu ya miguu yao, jeshi kubwa mno. Kisha akaniambia, Mwanadamu, mifupa hii ni nyumba yote ya Israeli: tazama, wanasema, Mifupa yetu imekauka, na tumaini letu limepotea; tumekatiliwa mbali. Ezekieli 37:9-11.

Bwana anamwamuru Ezekieli atabiri, naye anawaambia kwamba ushuhuda wa nyumba ya Israeli ni kuwa wamekufa, hawana tumaini, na wametengwa mbali. Wanaomboleza, kama alivyokuwa Danieli, kwa sababu wamevunjika moyo na utabiri uliokosa kutimia wa Julai 18, 2020, na katika hali hiyo, Ezekieli anaambiwa atabiri.

Kwa hiyo tabiri, uwaambie, Hivi asema Bwana Mungu; Tazama, enyi watu wangu, nitayafungua makaburi yenu, na kuwafanya mtoke katika makaburi yenu, nami nitawaingiza katika nchi ya Israeli. Nanyi mtajua ya kuwa mimi ni Bwana, nitakapokuwa nimeyafungua makaburi yenu, enyi watu wangu, na kuwatoa kutoka katika makaburi yenu, nami nitatia roho yangu ndani yenu, nanyi mtaishi, nami nitawaweka katika nchi yenu wenyewe; ndipo

mtakapojua ya kuwa mimi, Bwana, nimenena, nami nimetenda, asema Bwana. Ezekeieli 37:12-14.

Bwana, ambaye ni Mikaeli malaika mkuu, hufungua makaburi yao, na wale mashahidi wawili wa Ufunuo sura ya kumi na moja, ambao kisha hufufuliwa na kupewa Roho Mtakatifu na kusimama, kama vile Roho Mtakatifu alivyotolewa kwa wale wanaosimama wanapotolewa kutoka makaburi yao katika unabii wa pili wa Ezekeieli.

Na baada ya siku tatu na nusu Roho ya uzima kutoka kwa Mungu iliingia ndani yao, nao wakasimama juu ya miguu yao; na hofu kuu ikawapata wale waliowaona. Ufunuo 11:11.

Wale mashahidi wawili wanawakilishwa kuwa ni Musa na Eliya, na Musa pia alifufuliwa kwa sauti ya malaika mkuu.

Lakini Mikaeli, malaika mkuu, alipokuwa akishindana na Ibilisi, akibishana naye juu ya mwili wa Musa, hakuthubutu kuleta dhidi yake shutuma ya kumtukana, bali akasema, Bwana na akukemee. Yuda 1:9.

Mikaeli, Mkuu na Malaika Mkuu, ndiye aliyekuja na kumsaidia Gabrieli katika Danieli sura ya kumi, na ni sauti Yake inayowaita wanaume na wanawake kwenye uzima.

Kwa maana Bwana mwenyewe atashuka kutoka mbinguni kwa mwito wa amri, kwa sauti ya malaika mkuu, na kwa parapanda ya Mungu; nao waliokufa katika Kristo watafufuliwa kwanza. 1 Wathesalonike 4:16.

Miguso mitatu ya Danieli inawakilisha mpito wa harakati ya Laodikia ya malaika wa tatu kuelekea harakati ya Filadelfia ya malaika wa tatu, na katika Danieli kumi, ono linalotekeleza mpito kutoka kwa mfano wa Laodikia hadi kwa mfano wa Filadelfia linawakilishwa na historia ya kinabii iliyowakilishwa katika sura ya kumi na moja. Ono hilo linawakilishwa na Ezekeieli kama ono la Uislamu la ole ya tatu. Mwaka 2014, Urusi ilianzisha vita vya pili vya wakala. Mwaka 2015, rais tajiri zaidi alianza juhudi zake za kuwa rais wa sita.

Mnamo 2020, rais huyo, akiwakilisha pembe ya Kirepublikani, aliuawa na mnyama “woke” asiyeamini Mungu kutoka shimo lisilo na mwisho, na katika mwaka huo huo pembe ya Kiprotestanti ya Laodikia pia iliuawa. Mnamo 2023, pembe zote mbili zilifufuka, zote zikianza mpito wao kuelekea yule wa nane aliye mmoja wa wale saba. Moja ikibadilika kuwa mfano wa kisiasa wa yule mnyama wakati Kanisa na Serikali vinaunganishwa nchini Marekani, na pembe nyingine ikibadilika kutoka mfano wa Laodikia hadi mfano wa Kristo. Zote zitainuliwa wakati wa sheria ya Jumapili inayokuja karibuni. Moja itakuwa “Alexander the Great”, mfalme mkuu wa wale wafalme kumi wanaotoa ufalme wao wa saba kwa kahaba wa Roma, na nyingine itainuliwa kama bendera.

Maono yanayosababisha mabadiliko haya mawili ni historia inayojitokeza kati ya tarehe 11 Septemba 2001 na sheria ya Jumapili. Aya ya kumi na moja ya sura ya kumi na moja ya Danieli inatambuliwa mahsusi katika muktadha kwamba msipoamini, hamtathibitika.

Tutaendelea na utafiti huu katika makala ijayo.

Kanuni za Biblia ziwe mwongozo wa maisha ya kila siku. Msalaba wa Kristo uwe mada kuu, ukifunua masomo tunayopaswa kujifunza na kuyatenda. Kristo lazima aletwe katika masomo yote, ili wanafunzi wapokee kwa kina maarifa ya Mungu na wamwakilishe katika tabia. Ukamilifu wake uwe somo letu katika wakati huu na hata milele. Neno la Mungu, lililonenwa na Kristo katika Agano la Kale na Agano Jipya, ni mkate kutoka mbinguni; lakini mengi kati ya yale yanayoitwa sayansi yanafanana na vyakula vya uvumbuzi wa kibinadamu, vyakula vilivyoghushiwa; si mana ya kweli.

Katika neno la Mungu hupatikana hekima isiyoweza kutiliwa shaka, isiyokwisha—hekima ambayo chanzo chake si katika kilicho na mipaka, bali katika akili isiyo na mipaka. Lakini mengi ya yale ambayo Mungu amefunua katika neno Lake ni giza kwa wanadamu, kwa sababu vito vya ukweli vimezikwa chini ya takataka za hekima na mapokeo ya kibinadamu. Kwa wengi, hazina za neno hubaki zimefichika, kwa sababu hawajazitafuta kwa bidii ya dhati na uvumilivu hadi kanuni za dhahabu zieleweke. Neno lazima lichunguzwe ili kuwasafisha na kuwatayarisha wale wanaolipokea kuwa wanachama wa familia ya kifalme, watoto wa Mfalme wa mbinguni.

Kujifunza Neno la Mungu kunapaswa kuchukua nafasi ya kusoma vile vitabu vilivyoongoza akili katika mafumbo na mbali na kweli. Kanuni zake zenye uhai, zikisokotwa katika maisha yetu, zitakuwa kinga yetu katika majaribu na vishawishi; mafundisho yake ya kimungu ndiyo njia ya pekee ya mafanikio. Jaribu linapokuja kwa kila nafsi, kutakuwa na uasi wa imani. Wengine watajidhihirisha kuwa wasaliti, wenye kichwa kigumu, wenye majivuno, na wanaojitegemea, nao watajitenga na kweli, wakiangamiza imani. Kwa nini? Kwa sababu hawakuishi 'kwa kila neno litokalo katika kinywa cha Mungu.' Hawakuchimba kwa kina na kuufanya msingi wao kuwa imara.

Wakati maneno ya Bwana kupitia wajumbe Wake walioteuliwa yanapowaletewa, wananung'unika na kufikiri kwamba njia imefanywa kuwa nyembamba sana. Katika sura ya sita ya Yohana tunasoma kuhusu baadhi ya watu waliodhaniwa kuwa wanafunzi wa Kristo, lakini ambao, ukweli ulipowasilishwa kwao kwa uwazi, walikwazika na hawakutembea tena pamoja Naye. Vivyo hivyo hawa wanafunzi wa juujuu pia wataacha kumfuata Kristo. Ushuhuda, juzuu ya 6, 132.